

Εφαρμογή Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης στο Γυμνάσιο

Λεμονιά Γολικίδου¹, Παναγιώτης Λιακέας², Δημήτρης Φάσουρας³

¹ Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, lgolikidou@sch.gr

² Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, pliakeas@sch.gr

³ Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, jimfas66@gmail.com

Περίληψη

Στην παρούσα σύντομη ανακοίνωση παρουσιάζεται η εφαρμογή ενός Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης στο 3ο Γυμνάσιο Ελευσίνας, με την χρήση δωρεάν λογισμικού ανοικτού κώδικα το οποίο φιλοξενείται στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και χρησιμοποιήθηκε για την ολική ή μερική υποστήριξη μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος. Το περιβάλλον ενισχύθηκε με περιφερειακή διασύνδεση με εργαλεία wiki και γενικά Web 2.0 υπηρεσίες που στοχεύουν στην εξοικείωση των μαθητών με ηλεκτρονικά περιβάλλοντα επικοινωνίας, συνεργασίας και γενικότερα αυτόνομης και διαβίου μάθησης.

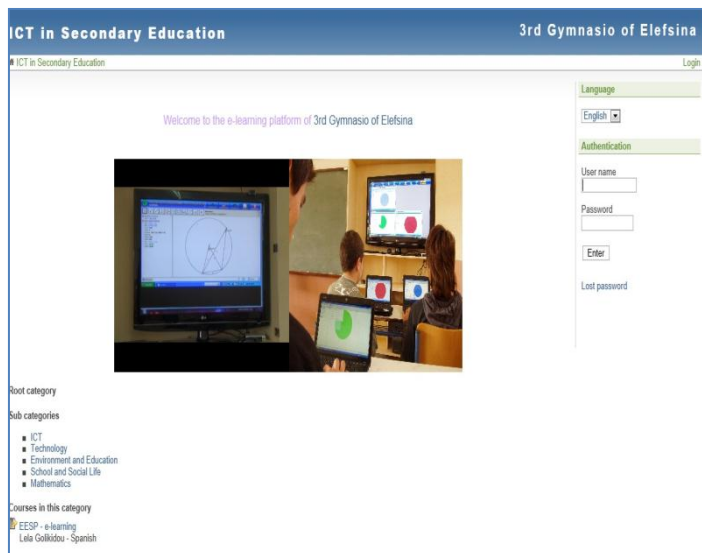
Λέξεις κλειδιά: ηλεκτρονική μάθηση, πλατφόρμες συνεργασίας, ψηφιακό σχολείο.

1. Εισαγωγή

Ένα Σύστημα Διαχείρισης Μάθησης (Σ.Δ.Μ.) είναι μία εφαρμογή λογισμικού που εξυπηρετεί τη διαχείριση, την τεκμηρίωση, την παρακολούθηση και την υποβολή εκθέσεων, εκπαιδευτικών προγραμμάτων, σχολικών και απ' ευθείας εκδηλώσεων, προγραμμάτων η-μάθησης και περιεχομένων κατάρτισης. Επομένως, τα Σ.Δ.Μ. αποτελούν δυναμικά περιβάλλοντα που δημιουργούν έναν κόμβο παροχής εκπαιδευτικού περιεχομένου με το απ' ευθείας «ανέβασμα» οποιουδήποτε αρχείου χωρίς να απαιτείται εμπειρία προγραμματισμού ιστοσελίδων. Αποτελούν μια περιοχή επικοινωνίας μεταξύ εκπαιδευτικών και εκπαιδευόμενων, διευκολύνουν τον σχεδιασμό δραστηριοτήτων καθώς παρέχουν στους μαθητές, τα μέσα, τους πόρους και την υποστήριξη για την κάθε θεματική ενότητα με την οποία ασχολούνται. Βρίσκονται στην διάθεση των μαθητών από οποιονδήποτε χώρο και χρόνο, προσφέροντας έτσι την συνεχή πρόσβαση στο περιεχόμενο των μαθημάτων. Αντίστοιχα ο εκπαιδευτικός μέσα από το περιβάλλον αυτό μπορεί να προγραμματίσει, αναθεωρήσει, και οργανώσει την τάξη του, να βαθμολογήσει και να ανατροφοδοτήσει τους μαθητές του, παρακολουθώντας την δραστηριότητά τους, με την τήρηση αρχείου των εργασιών και της προόδου τους.

2. Υλοποίηση

Το περιβάλλον μάθησης που επιλέχθηκε είναι το Claroline, www.claroline.net, το οποίο βασίζεται στη γλώσσα προγραμματισμού ιστοσελίδων PHP και χρησιμοποιεί ως σύστημα διαχείρισης βάσεων δεδομένων τη MySQL. Τα πλεονεκτήματά του είναι ότι προσφέρει φιλικό περιβάλλον τόσο για τους μαθητές, όσο και για τους εκπαιδευτικούς και παρέχει ευνόητο τρόπο για την τοποθέτηση αφενός του υλικού του μαθήματος από τον εκπαιδευτικό και αφετέρου των εργασιών των μαθητών. Το περιβάλλον είναι επισκέψιμο με κάθε φυλλομετρητή (web browser), γεγονός που το καθιστά προσβάσιμο από παντού και με οποιοδήποτε λειτουργικό σύστημα και χωρίς να είναι απαραίτητη η εγκατάσταση άλλου λογισμικού.

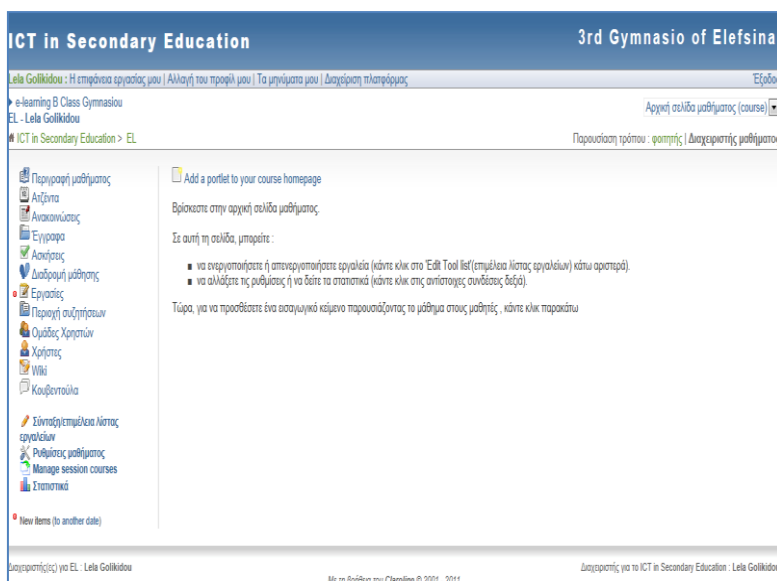


Εικόνα 1: Αρχική Σελίδα της Πλατφόρμας

Η είσοδος των χρηστών είναι ελεγχόμενη και γίνεται με πιστοποίηση. Ο χωρισμός των χρηστών σε ομάδες χρησιμοποιείται για να εγγραφούν οι μαθητές σε περισσότερα από ένα μαθήματα και για την κατανομή τους σε τμήματα. Στις υπηρεσίες που προσφέρει περιλαμβάνει εργαλεία ανακοινώσεων όπου οι διδάσκοντες ανακοινώνουν νέα, υπενθυμίσεις κλπ, όπως και ημερολόγιο με προθεσμίες. Πολύ σημαντικά είναι τα εργαλεία εγγράφων όπου οι διδάσκοντες αναρτούν το διδακτικό υλικό με την μορφή άρθρων, παρουσιάσεων - με δυνατότητα τοπικής αποθήκευσης για επεξεργασία εκτός δικτύου - και το εργαλείο εργασιών όπου οι μαθητές αναρτούν εργασίες. Υποστηρίζεται επίσης η άμεση δημιουργία και αποτελεσματική εκτέλεση και βαθμολόγηση διαγωνισμάτων σε πραγματικό χρόνο. Το περιβάλλον διαθέτει ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, όπως επίσης εργαλεία συζήτησης (chat), δημιουργία βημάτων συζήτησης (discussion forums) και χώρους συνεργασίας wiki για την ασύγχρονη επικοινωνία εκπαιδευτικών και μαθητών.

2. Εφαρμογή

Η ένταξη των ΤΠΕ στην εκπαιδευτική διαδικασία σύμφωνα με τον Τζιμογιάννη (2002), κινείται σχεσιακά με τον Τεχνολογικό και τον Παιδαγωγικό Άξονα και περνάει από φάσεις όπως Εισαγωγή, Αποδοχή, Εφαρμογή, Ενσωμάτωση και τέλος Καινοτομία. Στην προκειμένη μελέτη περίπτωσης βρισκόμαστε ακόμα στις πρώτες φάσεις. Συγκεκριμένα:



Εικόνα 3: Περιβάλλον μαθήματος

2.1 Ένταξη

Με την έναρξη του σχολικού έτους αφιερώθηκαν 2 με 3 ώρες στα πλαίσια του μαθήματος της Πληροφορικής, ώστε να παρουσιαστεί στους μαθητές το περιβάλλον και να δημιουργηθούν οι λογαριασμοί χρηστών για κάθε έναν μαθητή. Ξεχωριστή παρουσίαση εκτός ωρών διδασκαλίας έγινε στους εκπαιδευτικούς.

Το σύνολο των εγγεγραμμένων ενεργών χρηστών ανέρχεται σε 283, από τους οποίους οι 7 είναι καθηγητές με δικαιώματα διαχείρισης, 15 μαθητές είναι από συνεργαζόμενο σχολείο της Ισπανίας, <http://iesogevora.juntaextremadura.net/>, και οι υπόλοιποι χρήστες είναι οι μαθητές του σχολείου.

2.2 Αποδοχή

Οι εκπαιδευτικοί που ενεπλάκησαν στην παρούσα διαδικασία είναι εκπαιδευτικοί που δεν βλέπουν τις ΤΠΕ ως ένα ξεχωριστό εργαλείο ή διδακτικό γεγονός στην παραδοσιακή διδασκαλία, ούτε ως τάση της σημερινής εποχής. Είναι εκπαιδευτικοί που είναι πεπεισμένοι για το παιδαγωγικό πλαίσιο εφαρμογής των ΤΠΕ στην

διδασκτική πρακτική και για την αξία των ΤΠΕ ως ένα αποτελεσματικό μαθησιακό εργαλείο. Το σχολείο στο οποίο εντάχθηκε το εγχείρημα, το 3ο Γυμνάσιο Ελευσίνας, <http://3gym-elefs.att.sch.gr> εφαρμόζει πιλοτικά την τρέχουσα σχολική χρονιά το νέο Αναλυτικό Πρόγραμμα σπουδών. Το ηλεκτρονικό περιεχόμενο του περιβάλλοντος αποτελεί βοηθητικό και συμπληρωματικό υλικό για τα μαθήματα των Μαθηματικών, της Τεχνολογίας, του Π.Ε.Α.Α. και της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής, ενώ αποτελεί μέρος της ηλεκτρονικής υποστήριξης του μαθήματος της Πληροφορικής. Στόχος είναι να ενταχθούν και περισσότερα μαθήματα κατά την διάρκεια του σχολικού έτους. Το πολυγλωσσικό περιβάλλον της συγκεκριμένης εφαρμογής εξυπηρετεί τόσο την σχολική κοινότητα στην οποία εφαρμόζεται όσο και τα ευρωπαϊκά σχολεία με τα οποία το συγκεκριμένο σχολείο συνεργάζεται στα πλαίσια διάφορων δραστηριοτήτων.

2.2 Εμπόδια και Δυσκολίες

Οι μαθητές χρειάστηκαν περίπου ένα μήνα για να εξοικειωθούν με το περιβάλλον μάθησης. Οι αναρτήσεις των εργασιών τους στο σχολικό περιβάλλον γίνονται είτε κατά την διάρκεια των μαθημάτων από το εργαστήριο Πληροφορικής ή από τον Η/Υ της τάξης. Θα πρέπει να αναφερθεί ότι η υλικοτεχνική υποδομή του συγκεκριμένου σχολείου το οποίο είναι εξοπλισμένο με υπολογιστές σε κάθε αίθουσα, αποτελεί πρόσφορο έδαφος για τέτοιου τύπου καινοτομίες. Επίσης διευκολύνει τη γενικότερη χρήση και διαχείριση η ευκολία με την οποία, από το ιδιωτικό περιβάλλον τους, μαθητές και εκπαιδευτικοί έχουν πρόσβαση στο υλικό παραδόσεων και εργασιών.

3. Συμπεράσματα

Η αξιολόγηση του όλου εγχειρήματος θα γίνει με την ολοκλήρωση της σχολικής χρονιάς, όταν ο πειραματικός αυτός κύκλος ολοκληρωθεί. Η μέχρι στιγμής αίσθηση από την εμπειρία έχει ενδιαφέρον καθώς η εξοικείωση των μαθητών και των καθηγητών με το περιβάλλον μεγαλώνει και γίνεται πλέον απερίσπαστο κομμάτι της καθημερινής σχολικής πρακτικής, το οποίο πρέπει να τονίσουμε, σε καμία περίπτωση δεν αντικαθιστά τους διδάσκοντες ή προκαλεί αυτομάτως το ενδιαφέρον των μαθητών. Αντίθετα η αποτελεσματικότητά του εξαρτάται από τον άρτιο σχεδιασμό των μαθημάτων και την ύπαρξη εκπαιδευτικών σεναρίων που συνοδεύουν την κάθε διδασκτική ενότητα, με αποτέλεσμα ο μαθητής να μην είναι παθητικός καταναλωτής υλικού αλλά ενεργός συμμετέχων στη μαθησιακή διαδικασία, η οποία αποκτά καλύτερη ποιότητα με την αξιοποίηση του συγκεκριμένου Συστήματος Διαχείρισης Μάθησης.

4. Παραπομπές και Βιβλιογραφικές Αναφορές

Ευχαριστίες

Στην καθηγήτρια Πληροφορικής κ. Κατερίνα Σούκη και τον καθηγητή Πληροφορικής κ. Γιώργο Παπαμήτρου, που ενώ τοποθετήθηκαν στην σχολική μονάδα έχοντας ήδη ξεκινήσει το σχολικό έτος, ενστερνίστηκαν και υποστήριξαν τις νέες πρακτικές. Επίσης στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και στην υποστήριξη που μας παρέχει.

Βιβλιογραφία

Αράπογλου Α., Μαβόγλου Χ., Οικονομάκος Η., Φύτρος Κ. (2006). *ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ Α, Β, Γ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ*. Αθήνα. ΟΕΔΒ

Παπαδάκης, Σ. Χ., & Χατζηπέρης Ν. Θ. (2005). *Βασικές δεξιότητες στις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας*. Αθήνα. ΥΠ.Ε.Π.Θ., Π.Ι. – Ε.Α.Ι.Τ.Υ.

Τζιμογιάννης Α. (2002). Προετοιμασία του Σχολείου της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Προς ένα Ολοκληρωμένο Μοντέλο Ένταξης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας στο Ελληνικό Εκπαιδευτικό Σύστημα. Σύγχρονη Εκπαίδευση. 122, 55-65

Goodyear P., Retalis S., (2010). *Technology-Enhanced Learning, Design Patterns and Pattern Languages*. Rotterdam.SENSE PUBLISHERS

Salmon G.,(2001). *E-moderating, The Key to Teaching and Learning online*. London. Kogan Page

www.claroline.net , επίσημος δικτυακός τόπος του Claroline